

Лохтін Є. О., студент,
Факультет транспортних технологій,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Кметик Х. В., к.ю.н.

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ЧАСУ ВІДПОЧИНКУ ЕКІПАЖУ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ

Цивільна авіація є складовою повітряного транспорту України, яка щороку посідає високі позиції у транспортній системі країни. Згідно зі ст. 6 Закону України «Про транспорт» основними завданнями транспортних підприємств є перевезення пасажирів, вантажів, багажу, пошти та надання інших транспортних послуг [1]. Невід'ємною частиною цього процесу є екіпаж повітряних суден цивільної авіації України. Неможливо переоцінити значимість льотного складу повітряних суден цивільної авіації, адже вони є основою безпеки авіаційних перевезень. Тому питання щодо часу відпочинку екіпажу повітряних суден цивільної авіації є обов'язковим та одним з найактуальніших у сфері авіаційних перевезень, адже саме цей вид транспорту може гарантувати швидкість і безпечність, які є затребуваними в сучасному світі.

Основним завданням трудового права у сфері авіабезпеки є регламентування та дотримання норм робочого часу та часу відпочинку екіпажів повітряних суден цивільної авіації України, оскільки від якості праці та відпочинку членів екіпажу залежать життя людей та цілісність вантажу.

До регулюючих документів, які визначають час відпочинку екіпажу повітряних суден цивільної авіації є Кодекс законів про працю України (далі – КЗпП) [2], Повітряний Кодекс України (далі – ПКУ) [3], галузеві правові норми. На галузевому рівні регулювання часу відпочинку членів екіпажу повітряних суден виконується спеціальним нормативним актом – Наказом Міністерства транспорту України від 2 квітня 2002 р. № 219 «Про затвердження Правил визначення робочого часу та часу відпочинку екіпажів повітряних суден цивільної авіації України» (зі змінами та доповненнями). Відповідно до п. 2 Правил час відпочинку – це термін, протягом якого член екіпажу стає вільним від своїх службових обов'язків [3]. Контролюючим органом є Укравіатранс, який виконує контроль за експлуатантами і екіпажами повітряних

суден України за виконанням ними норм, встановлених цими Правилами.

Невід'ємними складовими часу відпочинку членів екіпажу є: час передпольотного відпочинку, який включає безперервний відрізок часу (годин), що надається експлуатантом; час відпочинку між рейсами (польотами), що включає безперервний відрізок часу (годин), установлений графіком, розпорядком чи спеціальним розпорядженням експлуатанта; час перерви для харчування; щотижневого відпочинку (вихідні дні); щорічної та додаткової відпустки, яка передбачена чинним законодавством України.

Місця та приміщення для відпочинку екіпажу регулюються жорсткими вимогами та мають бути комфортними та відокремленими від пасажирів. Місткість має бути розрахована не більше, ніж на двох осіб. Також важливо те, щоб місце та приміщення було максимально захищене від впливу зовнішніх шумів, та обладнано засобами контролю за рівнем освітлення та температури. У всіх ситуаціях командир повітряного судна повинен відпочивати окремо від інших членів екіпажу повітряного судна. Відпочинок під час польоту надається одному чи декільком членам посиленого або подвійного екіпажу повітряного судна у спеціально відведеному, ізольованому від пасажирів місці повітряного судна або на вільних місцях у салоні бізнес-класу (першого класу) повітряного судна для їх підтримки й поновлення необхідного рівня психофізіологічних функцій. Під час відпочинку члени екіпажу не повинні бути задіяні до виконання обов'язків.

Отже, відпочинок членів екіпажу повітряних суден є невід'ємною частиною робочого процесу, що регламентується за допомогою наказу Міністерства транспорту України «Правила визначення робочого часу та часу відпочинку екіпажів повітряних суден цивільної авіації України» та джерелами основних норм, а саме Кодексу законів про працю України і Повітряного кодексу України у сфері регулювання часу відпочинку працівників. Дотримання цих правил є основою безпеки та надійності авіаперевезень.

Література

1. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. № 232/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>.

2. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

3. Повітряний кодекс України: Закон України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada>.

gov.ua/ laws/ show/ 3393-17.

4. Про затвердження Правил визначення робочого часу та часу відпочинку екіпажів повітряних суден цивільної авіації України: наказ Міністерства транспорту України від 2 квітня 2002 р. № 219 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0390-02>.

УДК 347.824.4(043.2)

Мельничук І. С., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Омельченко Г. В., асистент

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОГО АВІАЦІЙНОГО СТРАХУВАННЯ

Повітряний транспорт вважається одним із небезпечних видів транспорту. Бажання людей швидко пересуватись між містами, країнами та, навіть, континентами зумовлює істотні загрози для особистих та майнових інтересів усіх учасників авіаційних перевезень. Щодня функціонування будь-якого аеропорту може призвести до непередбачених подій: від пошкодження суден, які приймає аеропорт, до травм та загибелі пасажирів тощо, а це, в свою чергу, веде до значних витрат на компенсації шкоди. У світі стають дедалі частішими катастрофи у сфері цивільної авіації, тому одне з основних питань сьогодення є страхування людиною свого життя та майна.

Авіаційне страхування - це загальна назва комплексу майнового, особистого страхування та страхування відповідальності, яка впливає з експлуатації повітряного транспорту і захищає майнові інтереси юридичних та фізичних осіб у разі настання певних подій, визначених договором страхування або законодавством [2].

Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації проводиться з метою забезпечення захисту інтересів експлуатантів, пасажирів, третіх осіб і включає: страхування відповідальності повітряного перевізника за шкоду, заподіяну пасажирам, багажу, пошті, вантажу; страхування відповідальності експлуатанта повітряного судна за шкоду, заподіяну третім особам; страхування членів екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу; страхування повітряних суден; страхування працівників замовника авіаційних робіт, осіб, пов'язаних із забезпеченням технологічного процесу під час виконання авіаційних робіт [1].